

Adviesvraag aanpassing artikel 54 van de HRN-concessie 2015-2024

Datum: 6 september 2023

Kenmerk: Locov 2023-262585

Bijlage: Concept wijzigingsbesluit artikel 54

Geachte vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties,

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat is voornemens om artikel 54 van de concessie voor het hoofdrailnet te wijzigen. (voetnoot: Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 29 984, nr. 1126.). Met deze aanpassing wordt beoogd om per 1 januari 2024 een extra tariefverhoging van 3,5% mogelijk te maken. Deze tariefverhoging komt bovenop de reeds toegestane (jaarlijkse) tariefverhogingen. Conform artikel 27 van de Wet personenvervoer 2000 vraag ik hierover uw advies.

In de jaren 2021, 2022 en 2023 heeft NS de tarieven, conform de bepalingen in artikel 54 van de concessie, geïndexeerd met de geprognosticeerde ontwikkeling van de consumentenprijsindex (CPI). In die drie jaren is de gerealiseerde CPI-ontwikkeling fors hoger uitgevallen dan de prognose. De kosten van NS (met name personeels- en materieelkosten) zijn in die drie jaar sterker gestegen dan de tarieven. NS heeft zonder de voorgestelde wijziging geen mogelijkheid om dit verschil alsnog in de tarieven te verwerken. Het meer in balans brengen van de opbrengsten en kosten van NS is nodig om een stabiele dienstregeling voor de reiziger te kunnen garanderen. In lijn met de aanstaande tariefverhoging bij het streekvervoer eind 2023 is het voorstel om gelijktijdig de tarieven voor NS ook al aan te passen.

Om deze wijziging door te mogen voeren is een aanpassing van artikel 54, derde lid van de concessie noodzakelijk. In de bijlage vindt u het concept-wijzigingsbesluit. Dit onderhavige concept-wijzigingsbesluit volgt op het eerdere besluit van 22 december 2022 (voetnoot: Besluit van 22 december 2022 (IENW/BSK-2022/296158), waarin het reeds mogelijk is gemaakt om in 2023 de tarieven voor het kalenderjaar 2024 met 0,22% te verhogen en waarover u op 8 december 2022 advies heeft gegeven (voetnoot: Uw brief met kenmerk Locov 2022-196824).

Ik vraag u om binnen uiterlijk zes weken na dagtekening van deze brief uw advies uit te brengen over het voornemen om toe te staan dat NS de tarieven per 1 januari 2024 met 3,5% extra kan verhogen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zie uw advies graag tegemoet. Uiteraard zijn mijn medewerkers bereid uw vragen te beantwoorden en een nadere toelichting te geven.

Hoogachtend,

DE PLAATS-VERVANGEND DIRECTEUR OPENBAAR VERVOER EN SPOOR,

Drs. Bonny Donders.

Bijlage – Concept besluit tot wijziging van artikel 54 van de concessie voor het hoofdrailnet (2015-2025)

Gelet op de artikelen 20, eerste lid, 32, eerste en tweede lid en 64, eerste lid, van de Wet personenvervoer 2000;

Gehoord de consumentenorganisaties vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer (advies van);

Overwegende dat N.V. Nederlandse Spoorwegen dit besluit houdende wijziging van de op 15 december 2014 verleende concessie voor het hoofdrailnet heeft aanvaard;

BESLUIT:

Artikel I

Artikel 54, derde lid, onderdeel d, van de concessie voor het hoofdrailnet (2015-2025) komt te luiden:

d. in het kalenderjaar 2022 voor het kalenderjaar 2023 een procentuele verhoging van 0,22% en in het kalenderjaar 2023 voor het kalenderjaar 2024 een procentuele verhoging van 3,72%.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening van dit besluit.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Mededeling

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden een bezwaarschrift indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, afdeling Algemeen Bestuurlijk-Juridische Zaken, postbus 20901, 2500 EX Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer of kenmerk);
- d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen;
- e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift kan uitsluitend per gewone post en niet per e-mail worden ingediend. Machtigt u iemand om namens u bezwaar te maken? Stuur dan ook een kopie van de machtiging mee. Bij indiening van een bezwaarschrift namens een rechtspersoon, dient u documenten mee te sturen (origineel uittreksel uit het handelsregister en/of een kopie van de statuten van de rechtspersoon) waaruit blijkt dat u bevoegd bent namens de rechtspersoon op te treden.

Toelichting

Door dit besluit is artikel 54 (Jaarlijkse tariefwijziging) van de concessie voor het hoofdrailnet gewijzigd. Artikel 54 beschrijft de maximale ruimte voor verhoging van de tarieven voor de beschermde reisrechten, bedoeld in het eerste lid van artikel 54 van de concessie. De onderhavige wijziging maakt het mogelijk dat NS de tarieven per 1 januari 2024 met 3,5% extra verhoogt.

In de jaren 2021, 2022 en 2023 heeft NS de tarieven, conform de bepalingen in artikel 54 van de concessie, geïndexeerd met de geprognosticeerde ontwikkeling van de consumentenprijsindex (CPI). In die drie jaren is de gerealiseerde CPI-ontwikkeling fors hoger uitgevallen dan de prognose. De kosten van NS (zoals de lonen van het personeel) zijn in die drie jaar sterker gestegen dan de tarieven. NS heeft zonder de voorgestelde wijziging geen mogelijkheid om dit verschil alsnog in de tarieven te verwerken en daarmee wordt de financiële balans van de concessie verstoord. Met deze concessiewijziging wordt een extra verhoging van 3,5% per 1 januari 2024 mogelijk gemaakt, zodat de tariefontwikkeling meer in lijn ligt met de reële kostenontwikkeling.

Vóór de inwerkingtreding van het onderhavige wijzigingsbesluit was het voor NS op grond van artikel 54, derde lid, onderdeel d, reeds mogelijk om in 2023 de tarieven voor de beschermde reisrechten voor het kalenderjaar 2024 met 0,22% te verhogen. De verhoging van 0,22% houdt verband met de gedeeltelijke dekking van de te maken servicekosten, verbonden aan invoering van de nieuwe betaalwijzen in het kader van het nieuwe OV-betalen¹. Met het onderhavige wijzigingsbesluit is de ruimte voor tariefverhoging voor 2024 daarom vastgesteld op 3,72 %.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen